

İLM-i EZELİ

kainattan daha

→ sanatlı, } zihayat → bir kainatı
→ hikmetli

Lemalar-194

inşa eden
bir kudret-i ezeliye,

bir ilm-i ezelinin

→ dairesinde

• planları ve

• miktarları

taayyün eden

mevcudat-ı ilmiyeyi...

Toparla:

İlm-i ezelinin

→ dairesi var : bu dairede

mevcudat-ı ilmiyenin, yani ilmi? mevcudatın

• planları

• miktarları

} taayyün ediyor.

Sözler - 467

İşte kader, → ilm-i ezeli'den olduğu için;

ilm-i ezeli, hadisin tabiriyle

↳ "Manzar-ı a'lâdan } herşey,

↳ ezelden ebede kadar } olmuş ve olacak,

birden tutar,
ihata eder

Toparla:

bir makam-ı a'lâdadır."

Manzar-ı a'lâ

Ezel - Ebed

Herşey

Olmuş ve olacak

Makam-ı a'lâ → ilm-i ezeli

KADER

Keşkin Color

► 2)

Sözler - 654

Altı günde o sarayın } esasatını
o şecerenin }
desatir-i hikmet
+
kavanin-i itm-i ezeli'si ile
vaz'etti.

Sonra ulvi[?] + süflü[?]
tabakata }
+ } ayırıp,
dallara }
kaza + kader
desatiri ile
tafsil + tasvir etti.

Toparla : ESASAT

- 1) hikmetin → desatiri ile
 - 2) itm-i ezelinin → kavanini ile
- } vaz' edilir !

ULVİ + SÜFLİ[?] ⇒ TABAKA + DALLAR.

- 1) kaza } desatiri ile
 - 2) kader } desatiri ile
- tafsil } edilir !
→ tasvir } edilir !

Kaza → Tafsil eder

Kader → Tasvir eder

Mektubat - 242

Şu camid Güneş,
 Şu âciz insan,
 Şu şuursuz röntgen şuaı } gibi zînuşlar;

onların nurları } hâdis,
 nâkıs ve } oldukları
 ârîzî } halde,

↓
 mukabilindeki her şey'i
 → görüp
 → nüfuz ederlerse;

elbette • vacib ve }
 • muhit ve } olan → nur-u ilm-i ezeli'den
 • zâti? }

↓
 hiçbir şey gizlenemez ve
 • haricinde kalamaz.

Toparla:

Güneşin nuru → hâdis

Âciz insanın nuru → nâkıs

Röntgen şuaın nuru → ârîzî

İlm-i ezelinin → NUR'u var → hiçbir şey bu

• vacib }
 • muhit }
 • zâti? }
 nurdan
 • gizlenemez ve
 • haricinde kalamaz

Ara toparlama:

İlm-i ezelinin

- Nur'u
- Kavanini
- Dairesi var...

► 4).

Mektubat - 295

Hem o mevcud , bütün müddet-i hayatında
geçirdiği → etvar ve
→ ahvali ,

ilm-i ezeli'nin → ünvanları olan

• İmam-ı Mübin ,
• Kitab-ı Mübin ,
• Levh-i Mahfuz } gibi → vücud-u ilmi
dairelerinde

vücud-u haricisini

↓

temsil eden

↓

dahi bırakıp öyle giderler ← mufassal bir vücud

Toparla:

Mevcudun

• etvar } vücud-u haricisini temsil eden
• ahvali } → mufassal bir vücud

Mufassal vücud → vücud-u ilmi dairelerinde bırakıyor

Vücud-u ilmi daireleri = ilm-i ezeli'nin → ÜNVANLARI

1) İmam-ı Mübin

2) Kitab-ı Mübin

3) Levh-i Mahfuz

Lemalar - 112

İlm-i ezeli'den başkası → kabl-el vücud bunu

- göremiyor ve
- ihata edemiyor.

Toparfa:

Kabl-el vücudu

↳ sadece

↳ İlm-i ezeli

→ görüyor

→ ihata ediyor

Lemalar - 241

Madem o kudret-i ezeliyeye istinaden
→ hareket ediyorlar ve

o İlm-i ezelinin → düsturuyla
→ çalışıyorlar; (Zerrat)

Lemalar - 322

Ferd-i Vâhid'in → İlm-i ezeli'sinin

↓

âyinesinde bulunan

→ mahiyet-i esya ve

→ suver-i mevcudata

gayet sühuletle

↓

Kudret onlara

→ vücud-u harici

• giydiren ve

→ âlem-i manadan

• âlem-i zuhura

↳ getirir,

↳ gözlerle gösterir.

► 6)

Toparla: İlm-i ezelinin → gynası var!

↳ mahiyet-i esya
+
↳ suver-i mevcudat } bulunuyor
⇒ âlem-i mana ✓

Sualar - 69

Bu vücudum ve her zihayatin vücudu,
zahiri vücuddan gitse → ziruh ise

- hem ruhunu,
- hem manasını,
- hem hakikatını,
- hem misalini,
- hem mahiyet-i şahsiyesinin
 - ↳ dünyevi neticelerini ve
 - ↳ uhrevi semeresini,
- hem hüviyet ve suretini

→ hafızalarda ve

→ elvah-ı mahfuzada ve

→ sermedi manzaraların film şeritlerinde ve

→ ilm-i ezelinin meşherlerinde ve

... daha bunlar gibi zahiri vücudundan
daha kıymetdar müteaddid manevi
vücutlarını kendi yerinde bırakır, sonra
gider; ...

Toparla: İlm-i ezelinin → meşherlerinde

↓
manevi vücud bırakılır.

Sualar - 519

"Nun... vel kalemi vema yesturun" ayeti

- bütün kalemlerin ve
 → taşir ve
 → kitabelerin
- } aslı
 • esası
 • ezeli me'hazı
 • sermedi' üstadı
- } kaderin kalemi ve
 • Nur ve
 • ilm-i ezelinin
 nuruna işaret eden
 ↳ ü kelimesidir.
- Toparla : ü kelimesi
 → kaderin kalemi
 → Nur
 → ilm-i ezelinin
 nuruna işaret eden

Sualar - 644

- ... ilm-i ezelinin → cilveleriyile
 → hâlıkımızın
 • vahdet ve } içinde → kemal-i rahmaniyyetini v
 • mevcudiyeti } → rahîmiyyetini ve
 → azamet-i kudret ve
 → şümül-u iradetini
- bilmeğe çalışacağız.

Sualar - 646

İnsanın küçücük kafasında ceviz kadar bir yerde

- kuvve-i hafıza,
 → kuvve-i hayaliye,
 → kuvve-i müfekkire
- } gibi, müteaddid
 acib makineleri

yaratmak ve kuvve-i hafızayı

↳ bir büyük kütüphane hükmüne
 geçirmekle

ilm-i ezelinin
 cilvesiyile

↳ güneş gibi kendini gösteriyor.

► 8)

Toparla : İlm-i ezelinin → cilvesiyle

- 1) Kuvve-i hafıza
 - 2) Kuvve-i hayaliye
 - 3) Kuvve-i müfedele
 - 4) Kuvve-i hafıza → büyük kütüphane hükmüne getiriliyor.
- } yaratılıyor

Şuolar - 649

Herşeyin, hususan • nebatat

- eşcar
 - hayvanat
 - insanların
- } şekilleri + miktarları

İlm-i ezelinin

→ iki nev'i olan

- 1) Kaza ve 2) Kaderin

düsterleriyle

- sanatkârâne biçilmiş ve
- herbirinin kametine göre tam münasib dikilmiş,
- mükemmel giydirilmiş,
- gayet muntazam birer hikmetli şekil verilmiş.

Toparla : Şekiller + Miktarlar

- biçilmesi
 - dikilmesi
 - giydirilmesi
 - hikmetli verilmesi
- } 1) Kaza 2) Kaderin → düsterleriyle

Kaza + Kader ⇒ İlm-i ezelinin iki nev'i

Sualar-649

İlm-i ezeli'sinin → kaza + kader

pergar ve kalemiyle

dış ve iç miktarlarını

+

suretlerini

hakimane yapılmasını ...

Toparla: İlm-i ezelinin

- pergarı → kaza → dış ve iç miktarlara
- kalemi → kader → suretlere

} baktık

Sualar-652

İhtilat-ı mutlakla beraber hiç şaşırmadan ve karıştırmadan herbirisi

- tam bir imtiyaz ve ? o karışık emsalinde ve

- alamet-i farika ile } karanlık yerlerde, ...

o çok kalabalıklı zihayat

makinelere herbirisinin hiçbir

- cihazatını noksan bırakmayarak

→ mucizetle bir surette yaratılmaları,

güneş gibi

→ İlm-i ezeliye ⇒ delalet ve

gündüz gibi

→ Kadir-i Mutlak ve Alim-i Mutlak'ın

halkakiyetine + rububiyetine ⇒ şahadet ederler.

Toparla: İlm-i ezeliye delalet eden:

- 1) tam bir imtiyaz
- 2) alamet-i farika
- 3) hiçbir cihazatını noksan bırakmayarak

} yaratılmalarda

► 10)

Sualar - 659

İlm-i ezelinin → düsturlarıyla ve
hikmet-i sermediyenin → kanunlarıyla ve
irade-i Rabbaniyenin → külli cilveleri ve
→ muayyen usulleriyle } herşeye
→ külli + cüz'î
→ büyük - küçük
→ az - çok

- bir manevî kalıb,
- bir hususî miktar,
- bir has hudud

→ tam intizam-ı ilmi' ve } verildiğinden
→ irade kanunu } işindedirler.

Toparla : Tam intizam-ı ilmi' ve irade kanunu
işinde

- 1) İlm-i ezelinin → düsturları
- 2) hikmet-i sermediyenin → kanunları
- 3) irade-i Rabbaniyenin → külli cilveleri ve
→ muayyen usulleri

İlm-i ezelinin → düsturlarıyla
→ külli + cüz'î
→ manevî kalıb

hikmet-i sermediyenin → kanunlarıyla
→ büyük - küçük
→ hususî miktar

irade-i Rabbaniyenin → cilve + usulleriyle
→ az - çok
→ has hudud

Sualar - 659

ilm-i ezeli? + hikmetin

tayin etdikleri → hatt-ı hareket → düsturları
 dairesinde

Mesnevi-i Nuriye - 146

Binaenaleyh ilm-i muhit-i ezeliye → temessül eden

• imkânî vücudlar

↳ vücud-u vücubîninin

↳ tecelliyat-ı nuriyelerine

• âyine + mâkestirler.

Öyle ise ilm-i ezeli? → imkânî vücudlara → âyine olduğu
 imkânî vücudlarda → vücud-u vücubîye → âyinedir. 86

Sonra o imkânî vücudlar → ilm-i ezeli'den

↓

vücud-u haricîye

ihtilal etmişlerse de

vücud-u habîbî mertebesine

←

vâsil olmamışlardır.

Toparla:

ilm-i ezeli?

↓

imkânî vücudlara → âyine

↓

vücud-u vücubîye → âyine

Mesnevi-i Nuriye - 237

Sanki o tohumların her birisi

↳ kudret kitablarından → istinsah edilmiş

↳ kügüt bir tezkeredir.

↳ Yahut bir fihristedir, → ilm-i ezeli'den alınmıştır.

↳ Yahut Kader kitablarından → yazılmış

↳ bazı düsturlardır.

Teparla: Tohumlar

1) kudret kitabından → istinsah edilmiş

• tezkere

• fihriste → ilm-i ezeli'den alınmış

2) kader kitabından → yazılmış

• düsturlar

Kudret kitabı → Kitab-ı mübin

→ istinsah ediliyor

→ fihristesi & ilm-i ezeli'den alınmış

Kader kitabı → İmam-ı mübin

→ düsturlar burdan yazılmış

İşarat-ül İ'caz - 74

S - İlm-i ezelinin veya irade-i ezeliyenin

bir fiile taallukları → ihtiyara mahal bırakmıyor.

C - Birincisi:

Abdin ihtiyarından neslet eden bir fiile

→ ilm-i ezelinin ⇒ taalluku > o ihtiyara

• münafi • mani
değildir.

Günki müessir → ilim değildir

→ kudrettir.

İlim → maluma tabidir.

İkincisi :

İlm-i ezeli → muhit olduğu için,
müsebbebatla ↔ esbabı

birlikte ablut eder,
işine alır.

Yoksa İlm-i ezeli, zannedildiği gibi
→ uzun bir zincirin başı değildir ki,
esbabdan tegafül ile, yalnız müsebbebat
o mebdede isnad edilsin.

Üçüncüsü :

Malûm nasıl keyfiyet üzerine olursa

→ ilim öylece taalluk eder.

Öyle ise

malûmun → mekayisi ve } kadere isnad
→ esbabı } edilmez.

Toparla : İlm-i ezeli

1. taalluku → ihtiyara • müdafî } değildir
• mani }

2. muhit → müsebbebatı + esbabı } birlikte
işine alır

3. malûmun keyfiyetine göre → taalluk eder

► 14)

İlm-i ezeli - Toplamının

Tespit - Özeti

İlm-i ezelinin...

- 1- Dairesinde → mevcudat-ı ilmiyenin } taayyün eder
↳ planları + miktarları
- 2- Makam-ı âlâ → manzar-ı âlâ → ezel-ebed → herşey
→ olmuş - olacak ⇒ KADER burdan çıkıyor
- 3- Kavanini ile → esasat vaz'edilir
- 4- Nuru → vacib + muhit + zahî
- 5- Unvanları → İmam-ı Mübin + Kitab-ı Mübin + Levh-i Mahfuz
- 6- Vücut-u ilmi dairesinde → mufasssal vücut bulunur
- 7- Âyinesinde → mahiyet-i eşya + sauer-i mevcudat + âlem-i
mana
- 8- Düsturuyla → zerrelere çalır + manevî kalıplar
- 9- Kablel vücutu → görür + ihata eder
- 10- Cilvesiyle → Hakkın . Vahdet ve . Mevcudiyehi bilinir
- 11- Meşherlerinde → manevî vücut
- 12- Tohumların fihristeleri bulunur
- 13- İmkanî vücutlara → âyine olur
- 14 - Pergarı → Kaza Kalemî → Kader
- 15 - Müessir değil , Maluma tabi
- 16 - Müsebbebatı + esbabı → birlikte işine alır